

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Efter lovforslaget kan skatteministeren bemyndige de statslige eller kommunale skattemyndigheder til at træffe afgørelser efter skattelovgivningen. Endvidere kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelserne, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

Forslaget skal ses i lyset af regeringens afbureaukratiseringsplan og den aftale af 23. maj 1989, der blev indgået med kommunerne, om bl.a. en forenkling og begrænsning af det administrative klagesystem. Afbureaukratiseringsplanen og aftalen med kommunerne er nærmere omtalt i lovforslag af 4. oktober 1989 om skattemyndighedernes organisation og opgaver m.v. (Skattestyrelsesloven) (L 6).

Lovforslaget vedrører kun de situationer, hvor skatteministeren kan træffe afgørelse efter de omhandlede love eller efter bekendtgørelser fastsat efter lovene. De tilfælde, hvor kompetencen til at træffe afgørelse i lovgivningen er henlagt til en anden myndighed, berøres ikke af forslaget. Ministeren vil således ikke kunne ændre en lovfæstet kompetencefordeling. Lovforslaget berører derfor ikke afgørelser, der henhører under ligningsmyndighederne. Reglerne om, hvilken myndighed der træffer afgørelser i sådanne sager, og om adgangen til at klage over disse afgørelser, findes i skattestyrelsesloven.

Efter gældende skattelovgivning er skatteministeren bemyndiget til at træffe afgørelser på en lang række områder. Bemyndigelsen kan være fastsat direkte i en lovregel. Som eksempel herpå kan nævnes fondsbeskatningslovens § 15, stk. 3, nr. 5, om tilladelse til at indgive erklæring i stedet for selvangivelse, og afskrivningslovens § 5, stk. 3, om forlængelse af fristen for udligning af negativt saldobeløb. Endvidere kan bemyndigelsen følge af ministerens stilling som den øverste ansvarlige for administrationen af skattelovgivningen. Eksempelvis træffer skatteministeren den endelige afgørelse om, hvornår der skal betales moranter efter kildeskattelovens § 63 eller foretages lønindeholdelse efter samme lovs § 73.

I overensstemmelse med sædvanlig administrativ praksis er ministerens beføjelser i vidt omfang videregiveret til underordnede myndigheder inden for det organisatoriske hierarki i skattesystemet. Dette indebærer, at afgørelsen i den enkelte sag ikke træffes af ministeren, men f.eks. af den kommunale skattemyndighed eller af de statslige, regionale skattemyndigheder (de nuværende amtsskatteinspektorer, der som nævnt i lovforslag af 4. oktober 1989 (Skattestyrelsesloven) (L 6) fra 1. januar 1990 skifter betegnelse til de regionale told- og skatteforvaltninger).

Uanset at kompetencen til at træffe afgørelse er delegeret til f.eks. de kommunale skattemyndigheder, vil der altid være adgang til rekurs, således at en underordnet myndigheds afgørelse kan indbringes for en overordnet myndighed, i sidste instans skatteministeren, der således træffer den endelige afgørelse i sagen.

Den gældende ordning indebærer med andre ord, at en sag ofte skal gennem behandling hos 3-4 myndighedsled i det administrative rekursystem, førend den finder sin endelige afgørelse (kommunen, amtsskatteinspektoratet, i visse tilfælde Statsskattedirektoratet, og endelig ministeren). Det nuværende rekursystem kan derfor virke uoverskueligt og kompliceret for borgerne, ligesom vejen til den endelige afgørelse kan forekomme meget lang. Systemet medfører endvidere i unødigt omfang dobbeltarbejde hos skattemyndighederne.

Det er et grundprincip, at der bør være mulighed for at påklage en afgørelse, der er truffet af en offentlig myndighed. Dette er et væsentligt grundprincip, som skal bevares også på skatteområdet. Der er imidlertid en klar tendens i nyere lovgivning til at fastholde et to-instansprincip, dvs. at der kun kan klages én gang til en højere myndighed. Mere end én klageinstans er ikke ensbetydende med større retssikkerhed for borgerne.

Formålet med lovforslaget er at forkorte den administrative klagevej på skatteområdet, således at hovedreglen bliver to-instansprincippet. Ved at fjerne et led eller to i den nuværende klagevej opnås en forkortelse af sagsbehandlingstiden, og borgerne kan således hurtigere få en endelig afgørelse af deres sag.